

ПІВНІЧНИЙ ОЛЕНЬ

У північних районах Америки, Гренландії та Євразії мандрують по тундрі стада північних оленів. У них дуже великі роги. Це єдиний вид оленів, самки яких мають роги, проте дещо менші. Улітку олені перебираються до моря, живляться травою, грибами та іншою рослинністю; а взимку основним кормом стає особливий лишайник — ягель. Щоб дістатись його, олень копитами розгрибає майже метровий шар снігу і розбиває щільний лід. У сезон розмноження самець збирає гарем з 3—13 самоць. Народжене оленятко вже наприкінці першого дня життя спроможне йти за матір'ю.

В оленів особливе хутро — щільне, з пухом. Їхня шерсть настільки добре утримує тепло, що сніг під лежачим оленем не тоне, тварини прекрасно витримують 50-градусний мороз. Колір дорослих оленів темний.

ЧЕРВОНОВОЛА КАЗАРКА

Невеликі красиві гуси, гніздяться лише в тундрі Таймиру, Гданського півострова та Ямалу, ще у деяких краях Далекої Півночі Росії. Пари у них постійні, у більшості утворюються на все життя. Це пов'язано з важливою роллю самця у вирощуванні нащадків: самець охороняє самку, поки вона сидить на гнізді, потім птахи разом водять виводок. У цих казарок незвичайне гніздо, вистелене пухом, — схоже на тарілку.

ПОМОРНИК

На Далеких Півдні та Півночі Землі живуть ці птахи — найбільші хижакі з усіх видів чайок. Розмах крил у поморника від 80 до 150 см, вага до 2 кг. Хижак руйнує гнізда інших птахів і навіть своїх родичів, поїдає яйця, пташенят, ловить в океані рибу. Ці морські розбійники забирають здобич в інших птахів. Нападають і на пінгвінів. Птахи відзначаються швидкістю, злагодженістю. Гнізд вони не будують, а відкладають два яйця у траві. Свого слабшого брата сильніший виштовхує з гнізда на поживу своїм сородичам, тому виживає лише сильніше пташеня.

ВІВЦЕБИК

Живе у полярних районах Америки й Гренландії. Тварини невеликі — довжина 125—180 см, висота 110—145 см, жива маса 200—300 кг. Узимку вівцебики тримаються на плато, де менше снігу та легше знайти корм. Улітку вони переходять у долини річок, примор'я та прибережну тундру, де більше трави.

Коли на сім'ю нападають вовки, бики займають кругову оборону, виставляють важкі роги і не підпускають хижаків до самиць з телятами. Телята народжуються кожні два роки.

Від холоду вони захищені густим хутром, а широкі копита допомагають їм ходити по снігу і здобувати корм.

ЗАЄЦЬ-БІЛЯК

Мешкає у тайзі та мішаних лісах, в Арктиці він населяє тундру, арктичні луки і зарості низькорослої полярної верби. Зустрічається заєць-біляк на деяких полярних островах, наприклад, Шпіцбергені та Гренландії. Довжина його тіла — до 75 см, маса — до 5 кг. З усіх зайців має найширші підошви лап. Саме завдяки цьому він прекрасно бігає по снігу, ніби на лижах, майже не загрузаючи в ньому, за що мешканці Канади й Аляски прозвали його «лижний заєць». Улітку живиться різноманітною трав'янистою рослинністю, узимку — гілочками полярної верби і берези.

На півночі самка зазвичай двічі за літо приводить 3—4 зайченят.

МАЛИЙ ЛЕБІДЬ (ТУНДРОВИЙ)

Значно менший за інших лебедів, важить лише 5—12 кг. Гніздиться він у тундрі та лісотундрі Росії. Гнізда зроблені просто — із травинок, стеблинок і пуху, розташовані в балочці на землі. Самка відкладає та насиджує 3—4 яйця, батько охороняє гніздо і допомагає виховувати пташенят. Ростуть малята швидко, за коротке північне літо встигають зміцніти і навчитися літати, на що витрачається 40—45 днів.

Живляться переважно рослинною їжею, однак не відмовляються і від дрібних рибок, черв'ячків, комах.

